

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/10877/85

Értkez: 2009 NOV 09. Kapcsolódó módosító javaslat

Katona Béla
az Országgyűlés Elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján **a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról** szóló T/10877. számú törvényjavaslathoz - a T/10877/65. számú módosító javaslathoz kapcsolódva - a következő

k a p c s o l ó d ó m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

A törvényjavaslat 47.§-ának pontja az alábbiak szerint módosul:

Az Ftv.

- [a] 7. § (8) bekezdésének „besorolását” szövegrésze helyébe a „átsorolását” szövegrész,]
[b]a) 26. § (2) bekezdés bevezető részének az „elnökének kezdeményezésére” szövegrésze helyébe az „elnökének – az elnök esetén a tanács tagjának – kezdeményezésére” szövegrész,
[c]b) 27. § (8) bekezdés o) pontjának „a doktori iskola létesítéséről és” szövegrésze helyébe „a doktori iskola létesítéséről, megszüntetéséről és” szövegrész,
[d]c) 28. § (1) bekezdés bevezető részének „A szenátus létrehozásával, működésével, tagjai megbízatásának megszűnésével, a szenátus napirendjének előkészítésével kapcsolatos kérdéseket” szövegrésze helyébe „A szenátus létrehozásával, működésével, tagjai megbízatásának megszűnésével, a megbízás, a delegálás jogszerűségének vizsgálatával, a kapcsolódó jogorvoslattal, a szenátus napirendjének előkészítésével kapcsolatos kérdéseket” szövegrész,
e) 28. § (3) bekezdésének „a (8) bekezdés a)-i) pontjában, valamint a k)-l) pontjában és az o)-p), pontjában” szövegrész helyébe „a (8) bekezdés a)-i) pontjában, valamint a k)-l) pontjában és az o)-p), r)-s) pontjában” szövegrész,
[f] 32. § (5) bekezdés hatodik mondatának „Az összefüggő szakmai gyakorlat” szövegrésze helyébe „A szakmai gyakorlat” szövegrész,
g) 86. § (4) bekezdésének „az érintettet a miniszterelnök” szövegrésze helyébe „az érintettet a megfelelő munkaköri cím adományozásával a miniszterelnök” szövegrész,
h) 86. § (5) bekezdésének „a köztársasági elnök nem menti fel.” szövegrésze helyébe „a köztársasági elnök – a tanári cím használatának jogát megvonva – nem menti fel.” szövegrész,

- i) 87. § (5) bekezdésének „és az egyetemi tanári kinevezés kezdeményezéséhez szükséges” szövegrésze helyébe „és az egyetemi tanári kinevezés – a munkaköri cím adományozásának – kezdeményezéséhez szükséges” szövegrész,
- j) 91. § (3) bekezdésének „az egyetemi tanárt felmentette.” szövegrésze helyébe „az egyetemi tanárt – a munkaköri címhez fűződő jogát megvonva – felmentette.” szövegrész,]
- [k]]f) 96. § (10) bekezdésének a „magasabb vezetői megbízás a hatvanötödik életév betöltését követően” szövegrésze helyébe a „magasabb vezetői megbízás időtartama[–] részben[, vagy teljes egészében –] a hatvanötödik életév betöltését követően” szövegrész,
- [l) 100. § b) pontjának „kinevezi” szövegrésze helyébe „az egyetemi tanári munkakör betöltéséhez szükséges munkaköri címről hozott döntésével kinevezi” szövegrész,
- m) 101. § (3) bekezdés b) pontjának „kinevezi” szövegrésze helyébe „a főiskolai tanári munkakör betöltéséhez szükséges munkaköri címről hozott döntésével kinevezi” szövegrész,
- n) 106. § (7) bekezdésének „Az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben részes államban akkreditált” szövegrésze helyébe „Az Európai Gazdasági Térségről, illetve a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetről (OECD) szóló szerződésben részes államban hitelesített” szövegrész,
- [o]]g) 133/A. §-a (4) bekezdésében „A teljesítménykövetelményeket az intézményi fejlesztési terv alapján” szövegrész helyébe „A teljesítménykövetelményeket a fenntartói megállapodás megkötésekor hatályos intézményi fejlesztési terv alapján” szövegrész,
- [p]]h) 138/A. § (1) bekezdés b) pontjának, és 138/A. § (6) bekezdésének „akkreditált” szövegrésze helyébe a „hitelesített” szövegrész,
- [q) 145. § (6) bekezdésének „az összefüggő szakmai gyakorlat” szövegrésze helyébe „a szakmai gyakorlat” szövegrész,]
- [r]]i) 153. § (1) bekezdés 19. pontjának „114. § (6) bekezdés” szövegrésze helyébe „114. § (7) bekezdés” szövegrész
- lép.

Általános indokolás

Az Országgyűlésnek 2009. október 9. napján benyújtott és T/10877 számon tárgysorozatba vett, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosítására irányuló törvényjavaslat előkészítése során sérültek a jogalkotás általános és kifejezetten a felsőoktatásra vonatkozó kezdeményezésekre megalkotott elvei.

A jogalkotásról 1987. évi XI. törvény a (továbbiakban: Jat.) ugyanis világosan rögzíti, hogy jogszabályt akkor kell alkotni, ha a társadalmi-gazdasági viszonyok változása, az állampolgári jogok és köteleességek rendezése, az érdekösszeütközések feloldása azt szükségessé teszi (Jat. 17. §).

A Jat. azt is előírja, hogy a jogszabály megalkotása előtt – a tudomány eredményeire támaszkodva – elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és köteleességek érvényesülését, az érdekösszeütközések feloldásának a lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell [Jat. 18. § (1) bek.].

További előírás, hogy a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan és közérthetően kell megszövegezni [Jat. 18. § (1) bek.].

A törvényjavaslat számos olyan módosítást foglal magába, amelyek esetében sem a társadalmi-gazdasági viszonyok változásáról, sem az állampolgári jogok és köteleességek rendezetlenségéről, sem feloldásra váró érdekösszeütközésről nem beszélhetünk.

Egyértelműen látható azonban, hogy a törvényjavaslat több eleme vonatkozásában legalábbis nem kellő alaposággal és mélységben vizsgálta a kezdeményező a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. A javaslat egyes elemeiről ugyanis egyértelműen kijelenthető, hogy a felsőoktatási intézmények azokat végrehajtani nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán tudják.

A törvényjavaslat számos olyan, éppen csak, hogy kialakult működési körülményt változtat meg alapjaiban, amelyek esetében az előterjesztő még csak nem is valószínűsítette, hogy azok a felsőoktatás hatékonyságát szolgálják, illetve érdemben hozzájárulnak az intézményi működés minőségfejlesztéséhez.

Éppen ezért nem mondható el a törvényjavaslatról az sem, hogy az a tudomány eredményeire támaszkodva készült volna el.

Ugyanakkor a törvényjavaslat előterjesztése során – legjobb tudomásom szerint – egyik, az Ftv.-ben felsorolt testület véleményének megismerésére, számukra a véleményezés biztosítására nem került sor. A törvényjavaslat indokolásában legalábbis nem szerepel erre vonatkozó adat.

Ez azért aggályos, mert az Ftv. három felsőoktatási testület számára is biztosítja a jogot a felsőoktatást szabályozó törvények és rendeletek tervezeteinek véleményezéséhez.

Az Ftv. 109. § (2) bekezdése szerint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, az Ftv. 112. § (5) bekezdése szerint a Felsőoktatási és Tudományos Tanács egyaránt véleményezi a felsőoktatásról szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei, illetve a felsőoktatást szabályozó miniszteri rendeletek tervezeteit.

Az Ftv. 114. § (1) bekezdése megadja a jogot a Magyar Rektori Konferencia számára, hogy a felsőoktatás rendszerének működésével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt nyilvánítson, javaslatot tegyen a döntéshozó, illetve a döntés előkészítője részére.

Az, hogy ezen testületek nem élhettek véleményezési jogukkal – azon túl, hogy a törvényjavaslat szakmai megalapozottságát és végrehajthatóságát alapvetően kérdőjelezi meg – sérti az Ftv. rendelkezéseit.

Különösen azért aggályos ez az eljárás, mert a törvényjavaslat közel tíz jelentős jogintézményt érint és emellett számos egyéb kisebb módosítást tartalmaz.

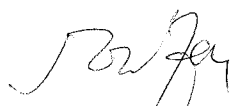
Részletes indoklás

A módosítási javaslat legfőbb indoka, hogy az egyetemi és főiskolai tanári pályázatok benyújtási és elbírálási rendjének átalakítása semmilyen módon nem indokolt. A miniszteri indokolás 3. pontja szerint ugyan csak pontosításról van szó („A javaslat pontosítja az egyetemi tanári munkaköri cím megszerzésére – az Ftv. szóhasználatában tanári kinevezésre – vonatkozó eljárás rendjét. Az új eljárásban a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság véleményét – a szenátus egyetemi tanári cím adományozására vonatkozó döntését követően –

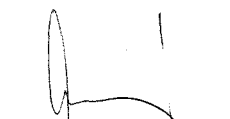
a miniszter kéri meg.”), azonban a javaslat ténylegesen a kialakult és logikus eljárásrend teljes átalakítását célozza. A kötelezően igénybeveendő külső tagokkal működő szakmai véleményező testület és a MAB hatáskörének elhatárolása nem jelenik meg, a tervezett eljárásrend átláthatatlan, következményei beláthatatlanok. A tényleges okokra pedig a – valójában csak a tervezett szabályozást összefoglaló – részletes indoklásban megjelenő szöveg sem ad választ.

Az egyetemi-főiskolai tanári címhez és munkakörhöz kapcsolódó – egyébként szükséges – módosítás célja a rektor és a köztársasági elnök hatáskörének világos elválasztása a folyamatban. Ennek okait és lényegét a Törvényjavaslat részletes indokolása kifejti, a megvalósítás azonban már nem nevezhető sikeresnek, mivel a munkaköri cím és a munkakör elválasztása nem elég markáns, a munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony létesítése nem jelenik meg következetesen és egyértelműen, mint rektori hatáskör. Ugyanez az igény a munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony megszüntetésével összefüggésben már nem került kielégítésre. Az egyértelmű szabályozás érdekében – ha a jogalkotó az Ftv. 100. §-ban a köztársasági elnöki hatáskört rögzítő szabályokhoz nem is nyúl – az Ftv. 91. § (1) és (3) bekezdésében írt ellentmondó szabályozást korrigálhatta volna.

Budapest, 2009. november 6.

Tóth Ferenc

Cseresnyés Péter

Révész Máriusz

Zsigó Róbert

Dr. Pósn László

Pánczél Károly

Dr. Hoffmann Rózsa

Kuzma László